

A rengeteg problémából csak kettőt ragadtam ki: a helyiségek és a könyvtáros kiválasztásának és képzésének kérdését. Hiszem, hogy nem estem a panaszkodós, avagy a követelőzés mostanában divatos, de ellenszenves hibájába. Tudom, hogy kormányunk kulturális téren is hatalmas pénzügyi terheket vállalt magára az utóbbi esztendőben, de itt nem új befektetésekről, hanem éppen arról van szó, hogy a drága pénzen felépített kultúrotthonokat nem arra használják, amire valók! Ne az ÜB terpeszkedjék a legjobb helyiségekben, mint a MOM Kultúrotthonában, hanem adjanak megfelelő szobákat a könyvtárnak. Különben hiába vásárolják meg sok pénzért a könyveket!

Még valamit. Egyes személyeket csupán a példálódzás miatt említettem. Vagyis nem azért, hogy az illetékesek most kimenjenek ebbe a négy-öt üzembe, felülvizsgálni a könyvtári munkát, hanem azért, hogy az egész üzemi könyv-

tárügyet rendezzék végre. A visszas jelenségek alapoka ugyanis az, hogy üzemi könyvtáraink még ma is mintegy »törvényen kívül«¹ állanak. A városi, falusi, megyei és tudományos könyvtárak munkáját szigorú rendeletek szabályozzák, könyvtárosaikról pontos státuszkeret, el látásukról tervszerű költségvetés gondoskodik. Az üzemi könyvtárak munkáját szabályozó néhány, gyakran elavult SZOT utasítást szinte senki sem veszi figyelembe.

Ahány üzemi könyvtárossal beszéltem, mindnek az a véleménye, hogy ezen sürgősen változtatni kell. Az üzemi könyvtáraknak korszerű szabályzatot és költségvetési keretet kell adni; a SZOT pedig próbálja kiharcolni, hogy minden üzemben megfelelő helyiséget kapjon a könyvtár, amit csak felsőbb, népművelési szerv beleegyezésével vehetnek el, akár csak az állami könyvtárak helyiségeit.

GYŐRI GYÖRGY

Egy példamutató szakszervezet

Az üzemi könyvtárosok általában sokat panaszkodnak, hogy a szakszervezetek, a szakszervezeti központok keveset, vagy éppen semmit sem törődnek velük. Magunk is tapasztaltuk, hogy megkérdezve egyes szakszervezetek kultúrnevelési osztályát, gyakran még azt se tudták megmondani, melyik üzemükben ki a könyvtáros. Nos, a Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szakszervezete — nem tudjuk, hogy az egyetlen-e — de kétségtelenül kivétel ez alól.

1954. május 15-én, egy szombati napon már másodjában rendezte meg a szakszervezethez tartozó könyvtárosok országos értekezletét. És tegyük hozzá, hogy igen jól.

A konferenciát Budapesten, a Petőfi Sándor Kultúrotthonban tartották, reggeltől késő délutánig, este pedig színházba vitték a résztvevőket. Az értekezletre meghívott könyvtárosok már abból is sokat tanulhattak, ha jól körülnéztek az előadóteremben: a falakon körben hatalmas tablók — az Országos Könyvtáros Értekezlet kiállításáról kérték kölesön őket, s így egy fillérbe se kerültek — szemléltető módon tanítottak a helyes-

kulturált könyvpropagandára, az állomány védelmére, az olvasókkal való foglalkozásra stb., stb.

A konferencia maga helyes és okos középút volt az értekezlet és a szeminárium között. Négy előadás is szerepelt a napirenden, ami egy napra egy kicsit soknak látszik, mégsem volt az, még vitára is maradt elégséges idő.

Horráth Tibor, a Szakszervezet Kultúr-

Baráth Szilveszter, a 3. sz. Autójavító Vállalat könyvtárosa átveszi a jutalmat

nevelési osztályának politikai munkatársa beszámolt üzemi könyvtáraik fejlődéséről. Jelenleg 225 üzemi könyvtárunk van, közel 29 és félezer olvasóval. Negyedévenként több mint 88.000 kötetet kölcsönöznek ki. Mindez nem jelent kevesebbet, mint azt, hogy a szakszervezethez tartozó dolgozóknak 37,3 százaléka rendszeresen olvas. Van azonban olyan üzem, ahol ennél jóval több, pl. a FVV központi könyvtárát a dolgozók több mint 71 százaléka látogatja rendszeresen, az Autótaxi Vállalatnál egy év alatt 20 százalékkal növekedett az olvasók száma, ma már 62,3 százaléknál tartanak, ez elsősorban Csizmadia elvtársnak és könyvtáros aktívainak érdeme.

Természetesen a hibákról is bőven beszélt: sok helyen, kivált az új kormányprogram előtt helytelenül szemérményeztek, nem vették figyelembe az olvasók szórakozási igényeit, másutt a felvilágosító és népszerűsítő munkát nem érezték a könyvtár feladatának, a folyóiratok beszerzését elhanyagolták, nem dolgoztak tervszerűen stb. stb. De nemcsak a hibákat sorolta fel, hanem a jó példákat is és ezekkel kapcsolatban tanította a könyvtárosokat a helyes módszerekre. Azt mondhatni, hogy a nem túl hosszú előadás átfogta a könyvtármunka egészét, előtérbe helyezve az aktuális feladatokat. Többek között szó volt a könyvtár elhelyezéséről, költségvetési keretéről, a szerzeményező munkáról, a belső rendről, a könyvek megóvásáról, a propaganda tevékenységről, kölcsönzésről, irodalmi esetekről, ankétokról, ol-

vasókonferenciákról. És mindig konkrét példákkal illusztrálva.

Ezt az előadást vita követte. Ebben a nehézségekről is szó esett, de még több jó munkamódszerekről, hasznosítható tapasztalatokról.

Délután Gerő Gyula, az Országos Széchényi Könyvtár módszertani osztályának munkatársa ismertette Sallai Isván: *A könyvtári munka (üzemi és falusi könyvtárakban)* című könyvét. Egy-egy felszólalás keretében az Új Magyar Könyvkiadó Vállalat munkatársa és a Képzőművészeti Alap Kiadó Vállalat munkatársa beszéltek kiadványaikról.

A konferencián kitüntették a legjobb könyvtárosokat. A vándorzászló Csizmadia János elvtárhoz, az Autótaxi Vállalat könyvtárosához került, aki ezen felül még egy cigarettatárcát és Móricz »Erdély« trilógiáját is megkapta. Lenkey Antal, Récsei Ernő, Vereczkey Györgyné, Baráth Szilveszter, Szalay Ilona, Bichler Erzsébet, Horányi Jánosné és Sipos Erzsébet üzemi könyvtárosok könyvjutalmakat és különböző szép ajándéktárgyakat kaptak jó munkájukért.

A Kultúrnevelési osztály vezetője, Fülkei József elvtárs és munkatársai — mivel ez a második országos jellegű konferenciájuk is kitűnően sikerült — elhatározták, hogy a jövőben negyedévenként, félévenként megrendezik ezt a hasznos találkozót.

Úgy gondoljuk, hogy igen sok szakszervezet kultúrnevelési munkatársa példát vehet róluk.

Z. V.

A Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szakszervezete II. országos értekezletének résztvevői